

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Шаран В.Л.

25 лютого 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Галузь знань – 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність – 033 «Філософія»

Освітня програма – «Філософія»

Статус дисципліни: нормативна

Факультет історичний

Кафедра: філософії імені професора В.Г. Скотного

Мова навчання: українська

Дані про практику

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг практики (кредити ЄКТС)	Особливість проведення практики	Вид контролю
Денна	2	3	2/60	Згідно з графіком навчального процесу впродовж семестру.	Диф. залік
Заочна	2	3	2/60	Згідно з графіком навчального процесу впродовж семестру.	Диф. залік

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми та навчального плану підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (240 кредитів ЄКТС).

Розробник: Ткаченко О.А., кандидат філософських наук, доцент.

Погоджено керівником групи забезпечення спеціальності:

Бодак В.А., доктор філософських наук, професор.

Схвалено на засіданні кафедри філософії імені професора В.Г. Скотного.

Протокол № 15 від 24 грудня 2019 р.

Завідувач кафедри філософії імені професора В.Г. Скотного Возняк В.С.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради історичного факультету.

Протокол № 1 від 31 січня 2020 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.

Протокол № 2 від 25 лютого 2020 р.

I. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Метою науково-педагогічної практики фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти є формування навичок і вмінь навчально-методичної роботи та наукової діяльності.

Основні завдання практики:

- сформувати здатність до критичного аналізу, оцінюванню і синтезу нових ідей;
- розвинути здатність успішно та ефективно здійснювати професійну діяльність;
- розвинути здатність використовувати передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та педагогічної діяльності і на межі предметних галузей;
- сформувати здатність розробляти і реалізовувати проєкти, включаючи власні дослідження, які дають можливість розв'язувати значущі професійні, соціальні, наукові та інші завдання.

II. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Враховуючи те, що науково-педагогічна практика є невід'ємною складовою освітньої-наукової програми «Філософія» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти і спрямована на закріплення теоретичних знань, вона базується на освоєнні таких навчальних дисциплін: “Актуальні проблеми сучасної педагогіки і психології”, “Філософія як досвід мислення”, “Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності”, “Наукова комунікація англійською мовою”.

III. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

У результаті проходження науково-педагогічної практики аспірант повинен:

- знати та розуміти методологічні, концептуальні засади організації навчально-виховної і наукової роботи у вищій школі;
- вміти організовувати діалогічне спілкування зі студентами і викладачами;
- вміти готувати, проводити і аналізувати лекційні, семінарських заняття;
- вміти ефективно використовувати засоби фахової усної та письмової комунікації державною та іноземною мовами;
- вміти критично оцінювати та рецензувати заняття викладачів, своїх колег та робити на підставі цього висновки щодо організації власної викладацької роботи;
- вміти випробувати в своїй професійній діяльності нові методичні ідеї, передові навчальні технології, авторські методики вивчення фахових дисциплін;

- ефективно організовувати свою науково-дослідну діяльність;
- бути здатним до культурно-просвітницької діяльності, спрямованої на популяризацію філософських знань і піднесення рівня філософської культури в сучасному світі.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Загальний обсяг педагогічної практики складас 2 кредити ЄКТС (60 годин) у третьому семестрі навчання.

Загальне керівництво науково-педагогічною покладено за завідувача кафедри. Безпосереднє керівництво практикою аспіранта здійснює його науковий керівник.

Перед початком практики проводиться настановча нарада, яка присвячується ознайомленню аспірантів з порядком проходження практики, правами та обов'язками студентів, змістом практики. Також перед початком практики аспіранти повинні пройти інструктаж з охорони праці та протипожежної безпеки.

Фахівці третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які проходять практику зобов'язані дотримуватися режиму праці бази практики та виконувати свою роботу згідно індивідуального графіку та плану роботи.

Навчально-методична робота та наукова робота (ознайомлення з методологічними, концептуальними засадами організації навчально-виховної і наукової роботи в університеті, ознайомлення з робочими навчальними планами та навчально-методичними матеріалами з філософсько-культурологічних дисциплін, вивчення досвіду науково-педагогічної діяльності провідних викладачів університету, відвідування та аналіз лекційних та семінарських занять викладачів кафедри філософії імені професора В.Г.Скотного та інші) та наукова робота (розробка і реалізація проєктів, включаючи власні дослідження, які дають можливість розв'язувати значущі професійні, соціальні, наукові та інші завдання та інші.) становить 30 навчальних годин практики.

На аудиторне навантаження (проведення лекцій (за рішенням кафедри) і семінарських занять) відводиться 30 годин загального часу практики.

Захист практики здійснюється на засіданні кафедри і оцінюється за 100-бальною шкалою з переведенням до оцінки за національною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Аспірант, який не виконав програму практики і отримав незадовільну оцінку, має право повторного прогอดження практики та захисту в становленному порядку.

Права та обов'язки практиканта:

- Практикант має право вносити пропозиції щодо вдосконалення організації практики;

- Практикант має право у співробітництві з керівником практики і членами кафедри реалізовувати в навчальному процесі методичні ідеї, передові навчальні технології, авторські методики вивчення фахових дисциплін;
- Практикант має право відвідувати заняття викладачів кафедри, та університету з метою вивчення методики викладання навчальних дисциплін та ознайомлення з передовим педагогічним досвідом;
- Аспірант повинен підпорядковуватись правилам внутрішнього розпорядку університету, розпорядженням адміністрації та керівника практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, він може бути відсторонений від проходження практики;
- Аспірант повинен у встановлений строк і в повному обсязі виконувати усі завдання, передбачені програмою практики;
- Аспірант повинен належним чином оформити щоденник та інші матеріали з практики і своєчасно представити матеріали практики керівникові практики.

Права та обов'язки керівника практики:

- Керівник практики повинен визначати тематику занять і підбирати навчальні групи для аудиторного навантаження практиканта;
- Керівник практики повинен проводити консультації з методичних питань, зокрема, вибору методів навчання, аналіз і шляхів подолання труднощів при підготовці занять, помилок і невдач при їх проведенні, організація роботи із студентським колективом;
- Керівник практики повинен відвідувати заняття студентів-практикантів, брати участь у їх обговоренні, оцінювати і виставляти відповідний бал у заліковий лист проходження практики. Спільно з іншими членами кафедри узгоджувати підсумкову оцінку;
- Керівник практики має право не допустити практиканта до практики, якщо він не був присутнім на інструктивній нараді без поважних причин;
- Керівник практики має право не зарахувати заняття, проведеного студентом, якщо на ньому були допущені грубі помилки;
- Керівник практики має право не зарахувати практики, якщо на це будуть відповідні причини;
- Керівник практики повинен підготувати відгук про навчально-методичну і наукову роботу аспіранта під час проходження практики.

V. ЗМІСТ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

1. Визначення концептуальних засад організації науково-педагогічної діяльності у вищій школі, технологіями підготовки до занять.
2. Ознайомлення з робочими навчальними програмами, змістом навчальних курсів, навчально-методичними посібниками за фахом.

3. Ознайомлення з науковою діяльністю кафедри: пріоритетними напрямками досліджень, науковими доробками викладачів кафедри та інш.
4. Налагодження контактів з науково-педагогічними працівниками і студентами університету.
5. Відвідування й аналіз занять викладачів університету.
6. Обговорення проведених практикантом навчальних занять. В ході обговорення висловлюються зауваження теоретичного (стосовно змісту лекції, семінару) та методичного (якість подачі матеріалу, контроль над аудиторією, активність студентів, використання технічних засобів навчання і т.п.) плану. Аспіранти фіксують свої зауваження у письмовій формі.
7. Підготовка до лекційних і семінарських занять: визначення виду заняття і продумування його структури, написання планів-конспектів.
8. Проведення різних за видами навчальних занять, використовуючи нові методичні ідеї, передові навчальні технології, авторські методики.
9. Пошуки індивідуального стилю спілкування із студентами, викладачами і науковою спільнотою.
10. Аналіз педагогічних ситуацій та самостійне прийняття рішень у вирішенні професійних проблем.
11. Підготовка до звіту на засіданні кафедри.

VI. ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНИХ МАТЕРІАЛІВ

Після проходження науково-педагогічної практики аспірант подає на кафедру такі документи:

- загальний звіт про проходження практики (містить стислий опис роботи);
- щоденник практики, в якому розкривається зміст виконаної роботи, висловлюються побажання, пропозиції щодо покращення умов, змісту проходження практики; оцінками, відгуками викладачів бази практики;
- план-конспект занять, затверджених викладачем бази практики.

Вся документація повинна бути належним чином оформлена і зібрана у папці.

VII. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

Результати практики визначаються на засіданні кафедри. Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом проходження аспірантами педагогічної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних занять. Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності аспірантів протягом конкретного періоду. При

виставленні диференційованої оцінки аспіранту, враховується рівень теоретичної підготовки, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання.

Оцінка з науково-педагогічної практики прирівнюється до семестрової оцінки з будь-якого предмету і може бути не більшою за 100 балів, які за видами діяльності студента-практиканта розподіляються так:

Навчально-методична робота	60 балів
Наукова робота	40 балів

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

А (90 – 100) – оцінка “відмінно” – “5”. Отримує здобувач, який продемонстрував на достатньому рівні знання методологічних, концептуальних засад організації навчально-виховної і наукової роботи у вищій школі; якому вдалося налагодити діалогічне спілкування зі студентами, викладачами і науковою спільнотою, ефективно використовувуючи засоби фахової усної та письмової комунікації державною та іноземною мовами; який засвідчив достатній навчально-методичний рівень під час підготовки, проведення і аналізу лекційних та семінарських заняття; продемонстрував вміння впроваджувати в свою професійну діяльність нові методичні ідеї, передові навчальні технології, авторські методики вивчення фахових дисциплін; який ефективно організовував свою науково-дослідну діяльність; активно проводив культурно-просвітницьку діяльність, спрямовану на популяризацію філософських знань і піднесення рівня філософської культури.

В (82 – 89) – оцінка “добре” – “4”. Отримує здобувач, який продемонстрував знання методологічних, концептуальних засад організації навчально-виховної і наукової роботи у вищій школі; якому вдалося налагодити діалогічне спілкування зі студентами, викладачами і науковою спільнотою, використовуючи засоби фахової усної та письмової комунікації державною мовою; який засвідчив достатній навчально-методичний рівень під час підготовки, проведення і аналізу лекційних та семінарських заняття; який ефективно організовував свою науково-дослідну діяльність; частково проводив культурно-просвітницьку діяльність, спрямовану на популяризацію філософських знань і піднесення рівня філософської культури.

С (75 – 81) – оцінка “добре” – “4”. Отримує здобувач, який продемонстрував знання методологічних засад організації навчально-виховної і наукової роботи у вищій школі; якому вдалося налагодити діалогічне спілкування зі студентами та викладачами, використовуючи засоби фахової усної та письмової комунікації державною мовою; який засвідчив навчально-методичний рівень під час підготовки, проведення і аналізу лекційних та семінарських заняття; який організовував свою науково-дослідну діяльність; частково проводив культурно-просвітницьку діяльність, спрямовану на популяризацію філософських знань і піднесення рівня філософської культури.

D (67 – 74) – оцінка “задовільно” – “3”. Отримус здобувач, який фрагментарно орієнтується у методологічних засад організації навчально-виховної і наукової роботи у вищій школі; якому частково вдалося налагодити діалогічне спілкування зі студентами та викладачами, використовуючи засоби фахової усної та письмової комунікації державною мовою; який засвідчив задовільний навчально-методичний рівень під час підготовки, проведення і аналізу лекційних та семінарських заняття; який не послідовно організовував свою науково-дослідну діяльність.

E (60 – 66) – оцінка “задовільно” – “3”. Отримус здобувач, який практично не орієнтується у методологічних засад організації навчально-виховної і наукової роботи у вищій школі; якому частково вдалося налагодити діалогічне спілкування зі студентами та викладачами, використовуючи засоби фахової усної та письмової комунікації державною мовою; який продемонстрував низький навчально-методичний рівень під час підготовки, проведення і аналізу лекційних та семінарських заняття; який фрагментарно і не послідовно організовував свою науково-дослідну діяльність.

FX (35 – 59) – оцінка “незадовільно” – “2”. Отримус здобувач, який не орієнтується у методологічних засад організації навчально-виховної і наукової роботи у вищій школі; якому частково вдалося налагодити спілкування зі студентами та викладачами, використовуючи засоби фахової усної та письмової комунікації державною мовою; який не зумів на належному рівні організувати свою навчальну та науково-дослідну діяльність.

F (0 – 34) – оцінка “незадовільно” – “2”. Отримус здобувач, який не орієнтується у методологічних засад організації навчально-виховної і наукової роботи у вищій школі; якому не вдалося налагодити спілкування зі студентами та викладачами; який не зумів організувати свою навчальну та науково-дослідну діяльність.

Аспірант, робота якого була визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав навчального плану семестру. За рішенням керівництва університету йому може бути призначене повторне проходження практики.

VIII. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНА

1. Амонашвили Ш.А. Личностно-гуманная основа педагогического процесса / Ш.А.Амонашвили. – Минск: Изд-во БГУ, 1990. – 560 с.
2. Амонашвили Ш.А. Размышления о гуманной педагогике / Амонашвили Ш.А.. – М. : Издательский дом Шалвы Амонашвили, 1995. – 496 с.
3. Бутенко Н.Ю., Грущенко Л.М. Педагогічна практика: підготовка та реалізація: Навч. посіб. / За заг. ред. Н.Ю. Бутенко. – К.: КНЕУ, 2005. – 184 с.
4. Возняк В. С. Співвідношення розсудку і розуму як філософсько-педагогічна проблема: Монографія / В. С. Возняк. – Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана-Франка, 2008. – 357 с.

5. Горський В. Історія української філософії. Курс лекцій. – К. : Наукова думка, 1996. – 323 с.
6. Закон України «Про вищу освіту». Науково-практичний коментар / В.Г.Гончаренко та ін.; За заг. ред. В.Г.Кременя. – К.: СДМ-Студіо, 2002. – 328 с. (МОН України).
7. Петрушенко В. Філософія: Курс лекцій. – К.: “Каравела”; Львів: “Новий світ – 2000”, 2001. – 448 с.
8. Філософія освіти: Навчальний посібник / За заг. ред. В. Андрущенка, І. Передборської. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 329 с.

ДОПОМІЖНА

1. Батищев Г. С. Избранные произведения. /Под общ. ред. З. К. Шаукеновой. – Алматы: Институт философии, политологии и религиоведения КН МОН РК, 2015. – 880 с.
2. Босенко В.А. Воспитать воспитателя. Заметки по философским вопросам педагогики и педагогическим проблемам философии / В.А. Босенко. – К. : Всеукраинский союз рабочих, 2004. – 352 с.
3. Возняк В.С. Філософсько-педагогічні міркування / В. С. Возняк // Філософська і соціологічна думка. – 1996. – № 7-8. – С.201–224.
4. Дичківська, І. М. Інноваційні педагогічні технології : Навч. посіб. / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
5. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: Метод, посіб./ Авт. - укл. О.Пометун, Л.Пироженко. – К.: А.П.Н., 2002. – 136 с.
6. Лутай В.С. Філософія сучасної освіти – К: Магістр, 1996 – 256 с.
7. Педагогічна практика та філософія освіти: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 25-26 листопада 1997 р. / Інститут педагогіки АПН України / І.А. Зязюн (ред.) — Полтава, 1997. — 176с.
9. Скотний В. Г. Філософія освіти: екзистенція ірраціонального в раціональному. – Дрогобич : Вимір, 2004. – 348 с.
10. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям – Вибрані твори: в 5 т. Т. 3. – К. : Рад. школа, 1977. – 670с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/all-docs/> – Положення про науково-педагогічну практику аспірантів ДДПУ імені Івана Франка
2. <https://mon.gov.ua/ua> – Сайт Міністерства освіти і науки України.
3. <http://www.philosopheducation.com/index.php/ua/> – Науковий часопис «Філософія освіти. Philosophy of Education».